

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 67a/2021

pentru controlul constituționalității Decretului Președintelui Republicii nr. 25-IX din 27 ianuarie 2021 privind desemnarea candidatului pentru funcția de Prim-ministru

CHIȘINĂU

1 aprilie 2021

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 24 martie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 1 aprilie 2021 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea depusă la Curtea Constituțională pe 24 martie 2021, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317 din 13 decembrie 1994 și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, adoptat prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995, de dnii Vasile Bolea și Alexandr Suhodolski, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorii sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea Decretului Președintelui Republicii nr. 25-IX din 27 ianuarie 2021 privind desemnarea candidatului pentru funcția de Prim-ministru.

ÎN FAPT

3. Pe 23 decembrie 2020, dl Ion Chicu a demisionat din funcția de Prim-ministru al Republicii Moldova.

4. Pe 28 decembrie 2020, între Președintele Republicii și fracțiunile parlamentare s-au desfășurat consultări în vederea desemnării unui candidat pentru funcția de Prim-ministru.

5. Pe 27 ianuarie 2021, dna Maia Sandu, Președintele Republicii Moldova, a emis Decretul nr. 25-IX prin care a desemnat-o pe dna Natalia Gavrilița în calitate de candidat pentru funcția de Prim-ministru.

6. Pe 8 februarie 2021, dna Natalia Gavrilița a înaintat un demers Președintelui Parlamentului prin care a solicitat votul de încredere al Parlamentului asupra programului de activitate și întregii liste a Guvernului.

7. Pe 11 februarie 2021, la aproximativ ora 10:00, a început ședința plenară a Parlamentului, în cadrul căreia dna Natalia Gavrilița a prezentat programul de activitate și întreaga listă a Guvernului¹.

8. În aceeași zi, la aproximativ ora 12:00, dl Igor Dodon, președintele Partidului Socialiștilor din Republica Moldova, asistat de deputați din partea Partidului Socialiștilor, a desfășurat în Parlament un briefing de presă². În cadrul acestui briefing, dl Igor Dodon a anunțat Decizia Executivului Politic al Partidului Socialiștilor de a o înainta pe dna Mariana Durleșteanu în calitate de candidat la funcția de Prim-ministru.

9. În aceeași zi, la aproximativ ora 15:50, în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, în perioada în care se examina programul de activitate și întreaga listă a Guvernului propusă de dna Natalia Gavrilița, președintele fracțiunii Partidului Socialiștilor, dl Corneliu Furculiță, a dat citire unei Declarații privind constituirea majorității parlamentare în vederea susținerii candidaturii dnei Mariana Durleșteanu pentru funcția de Prim-ministru, Declarație semnată de 54 de deputați. De asemenea, a comunicat că va expedia respectiva Declarație Președintelui Republicii.

10. În aceeași zi, la aproximativ ora 16:00, în ședința plenară a Parlamentului pentru acordarea votului de încredere, programul de activitate și întreaga listă a Guvernului propuse de dna Natalia Gavriliță nu au întrunit niciun vot.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

11. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 98 Învestitura

„(1) După consultarea fracțiunilor parlamentare, Președintele Republicii Moldova desemnează un candidat pentru funcția de Prim-ministru.

[...]”

12. Prevederile relevante ale Decretului Președintelui Republicii nr. 25-IX din 27 ianuarie 2021 privind desemnarea candidatului pentru funcția de Prim-ministru sunt următoarele:

Articolul 1. - Doamna Natalia GAVRILIȚA se desemnează în calitate de candidat pentru funcția de Prim-ministru și se autorizează să întocmească programul de activitate și lista Guvernului și să le prezinte Parlamentului spre examinare.

Articolul 2. - Prezentul decret intră în vigoare la data semnării.

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=Add7O8ueEwk>

² <https://realitatealive.md/executivul-politic-al-psrm-sus-ine-un-briefing-de-presa-de-la-tribuna-parlamentului---120988.html>

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor sesizării

13. Autorii sesizării menționează că Decretul contestat contravine articolului 76 din Constituție, deoarece la data solicitării votului de încredere asupra programului de activitate și întregii liste a Guvernului acesta nu era publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, prin urmare, nu era în vigoare. Publicarea în Monitorul Oficial a Decretului contestat a avut loc *post factum*, situație care a afectat constituționalitatea acestuia.

14. De asemenea, autorii sesizării consideră că Decretul contestat contravine articolului 98 din Constituție, deoarece atât la desemnarea dnei Natalia Gavrilița în calitate de candidat pentru funcția de Prim-ministru, cât și la prezentarea programului de activitate și a întregii liste a Guvernului, Președintele Republicii și candidatul nu au urmărit obținerea votului de încredere, ci dizolvarea Parlamentului. În acest sens, autorii sesizării au făcut trimitere la mesajele din media ale Președintelui Republicii și la discursul candidatului pentru funcția de Prim-ministru în fața plenului Parlamentului. Autorii sesizării apreciază că cuvintele „am venit aici pentru a face un pas necesar spre alegeri anticipate” pronunțate de candidatul pentru funcția de Prim-ministru în procedura solicitării votului de încredere al Guvernului echivalează cu refuzul public al candidatului de a candida. În acest context, autorii sesizării fac trimitere la Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 22 martie 2021, în care Curtea a reținut că renunțarea dnei Mariana Durleșteanu de a fi desemnată în calitate de candidat pentru funcția de Prim-ministru, exprimat public prin intermediul unei platforme de socializare, este valabil și are efect din momentul anunțării. Prin urmare, autorii consideră că discursul candidatului pentru funcția de Prim-ministru în fața plenului Parlamentului nu reprezintă o solicitare de investitură a Guvernului.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

16. Conform articolelor 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, deputații sunt abilitați cu prerogativa sesizării Curții Constituționale.

17. De asemenea, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității decretelor Președintelui Republicii Moldova ține de competența Curții Constituționale.

18. Cu privire la obiectul sesizării, Curtea observă că prin Decretul Președintelui Republicii nr. 25-IX din 27 ianuarie 2021 privind desemnarea candidatului pentru funcția de Prim-ministru dna Natalia Gavrilița a fost desemnată în calitate de candidat pentru funcția de Prim-

ministru și a fost autorizată să întocmească programul de activitate și lista Guvernului și să le prezinte Parlamentului spre examinare.

19. În baza Decretului contestat, dna Natalia Gavrilița a solicitat votul de încredere al Parlamentului asupra programului de activitate și a întregii liste a Guvernului (a se vedea § 6 *supra*). Pe 11 februarie 2021, Parlamentul a examinat solicitarea candidatului la funcția de Prim-ministru și nu a susținut-o (a se vedea §§ 7 și 10 *supra*). Astfel, prin respingerea solicitării de investitură a Guvernului, Decretul contestat s-a consumat. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că actele consumate nu pot fi supuse controlului de constituționalitate (a se vedea HCC nr. 13 din 21 mai 2020, § 38; DCC nr. 94 din 21 septembrie 2017, § 37).

20. Așadar, Curtea reține că sesizarea este lipsită de obiect și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea pentru controlul constituționalității Decretului Președintelui Republicii nr. 25-IX din 27 ianuarie 2021 privind desemnarea candidatului pentru funcția de Prim-ministru, depusă de dnii Vasile Bolea și Alexandr Suhodolski, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 1 aprilie 2021

DCC nr. 47

Dosarul nr. 67a/2021